

Az öt karika bűvöletében, az olimpia évében

(In the magic of five circle, in the year Olympic Game: dream team, golden people)

Minden egészségesen, dinamikusan fejlődő társadalomban kiemelt szerepet kell kapnia a sportnak. Ezt példázzák az ókori sportjátékokból kialakult olimpiai játékok, ezt a nemes célt szolgálták a századfordulón elindított és új eszmerendszerben megfogalmazott újkori olimpiák. Az ezredforduló a sportéletben is változásokat hozott, új kihívások megfogalmazását és megoldását kívánta meg mind gazdasági, mind szervezeti szinten. Olyan sikeres sportágak, mint az ötvenes évek aranycsapatával is világhírnevet szerzett magyar labdarúgás vagy tornasport egyre inkább háttérbe szorultak, kevesebb eredményt mutattak fel az ezredfordulóra. Népszerűségük nem csökkent, szabadidős sporttevékenységként ma is vezető sportágnak számítanak. Ugyancsak változás mutatkozik a sportok királynőjeként emlegetett atlétika terén is. Magyarország nem tengeri ország, kevés a tó, a nagy vízfelület, mégis a szárazföldi sportok helyett a vízi sportokban értek el sportolóink kimagasló eredményeket. Ez a hagyomány szinte töretlenül mutatkozik pl. az úszásban, evezésben, vízilabdában. A sportszociológiai életmód-kutatások sorába illeszkedő kutatások az életutak elemzésén, a társadalmi mobilitás és a gazdasági, szervezeti változások vizsgálatán épülnek fel.

Az aranycsapat és az aranyemberek életútja egy-egy korszakhoz szorosan köthető. Ez a szerep és a kiemelkedés, az élre kerülés vállalása a művészetben is megjelent, megfogalmazódott. A győztesek dicsőítő ódáit az ókori olimpiák idejéből megőrizték a dokumentumok. P. de Coubertin Óda a sporthoz címmel fogalmazta meg az újkori olimpiai mozgalom filozófiáját. A művészet és a sport kapcsolata örök és egyben örökös változásban van. Az olimpiai eszme, amely a test, a szellem és az akarat tulajdonságainak kiegyensúlyozott egységét helyezte előtérbe egészen új művészeti ágakban is megjelent az ezredfordulón. A vizuális műfajok között a film kiemelkedő eredményeket is magáénak mondhat pl. a nemzetközi díjakat elnyert Fehér tenyér című alkotás, amely a tornasport és a sportolók életútjának művészi megfogalmazását nyújtja dokumentatív módon. A média és a televíziós közvetítések is hatást gyakoroltak és változást hoztak a sportéletbe, a sportolói magatartásra, az életutakra. Egyes sportágak állandó reflektorfénybe, kamera közelbe kerültek, a test, szellem és a művészet harmóniája a közvetítő csatornákon át jutott el a közönséghez, míg a lelátók szurkolóinak száma megcsappant. Az üzletiesedő globalizált világ jelensége ez is, Magyarország sem kivétel ezen tendenciától.

Ahhoz, hogy valóban sportoló nemzeté váljunk az életmódban, szemléletben és életfilozófiában is alapvető változtatásokat kell kezdeményeznünk és megvalósítanunk a sporttudomány interdiszciplináris és nemzetközi tapasztalatainak felhasználásával.

¹¹⁵ Magyar Sporttudományi Társaság